

напівкровні помісі переважали ровесників інших груп, а за вмістом жиру, навпаки, чистопородні бугайці української чорно-рябої молочної породи поступалися ровесникам всіх дослідних груп. Кращими за якістю м'яса виявилися чистопородні абердин-ангуси та їх висококровні помісі.

Список використаних джерел

1. Доротюк Е., Шкурін Г., Прудников В. Для збільшення виробництва яловичини. *Тваринництво України*. 1998. № 4. С. 9–12.
2. Мосолов М.І. Визначення м'ясності худоби. Київ : Урожай, 1974. 136 с.
3. Мушкарев В.Н., Винничук Д.Т. Количество и качество говядины различных пород и генотипов. *Вісник агр. науки*. 1992. № 4. С. 29-33.
4. Козырь В.С., Свеженцов А.И. Практические методики исследований в животноводстве. Дніпропетровськ : Арт - Пресс, 2002. 353 с.

Ковальчук Роман

директор

ФГ «КарТар»

Буштрук Марина

канд. с-г. наук, доцент

Кузьменко Оксана

канд. с-г. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

Біла Церква, Україна

ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ У ПІДВИЩЕННІ ПРОДУКТИВНОСТІ НУТРІЙ

Нутріївництво, як розділ хутрового звірівництва є важливою і наймолодшою галуззю аграрного сектору економіки України. Нутрій розводять для отримання смачного дієтичного м'яса та хутра. Науковці зазначають корисні властивості м'яса нутрії: легко засвоюється, і не викликає проблем з травленням. Регулярне вживання м'яса призводить до зниження рівня холестерину у крові і зміцнює кровоносні судини; володіє рекордними показниками чистого білка, тому є корисним для спортсменів, що набирають м'язову масу, а також для росту організму. Вживання печінки нутрій, поповнює організм людини тижневою нормою мікроелементів та амінокислот [1, 4, 5].

Людина у процесі одомашнення з допомогою селекційно-плеємінної роботи створила популяцію диких живучих звірів. Вони добре почувуються у штучно створеному середовищі, нормально розмножуються і розвиваються і цим самим забезпечують своє виживання і збереженість у природі.

Дотримання системи годівлі та режимів згодовування кормів нутріям залежно від фізіологічного стану упродовж усього виробничого періоду сприяє покращенню показників продуктивності та якості хутра. Здатність вчасно заготовлених кормів забезпечувати всі рівні живлення нутрій веде до підтримання всіх життєвих функцій організму тварин, що сприяє економічному витрачання кормів на виробництво продукції

[3].

Нині у зв'язку з розвитком нових форм господарювання, роздержавлення і приватизації суспільного майна роль звірівництва, особливо нутріівництва у особистих підсобних і селянських господарствах значно зростає [2].

В Україні поряд звірівництвом переважно займаються індивідуальні господарства. Вони невеликі за розміром і ця галузь є додатковим джерелом грошових надходжень для сімей. Не виключенням є і фермерське господарство «КарТар», що створена у 2016 році і займається розведенням нутрій. «Вирощування нутрій – прибутковий бізнес» – стверджує директор ферми Роман Ковальчук.

Основною умовою забезпечення і успішного розведення нутрій є правильне утримання, раціональна система годівлі та метод племінного розведення. Тому метою наших досліджень було провести аналіз технології виробництва продукції нутріівництва у ФГ «КарТар» та запропонувати заходи з її удосконалення.

У господарстві нутрій утримують в закритому приміщенні у вольєрах, що забезпечує тепло в зимовий час. Годівлю тварин організують згідно норм, які відображають добову потребу тварин у поживних речовинах та обмінній енергії за віком, живою масою, сезоном року і фізіологічним станом. Спосіб годівлі повнораціонними напіввологими мішанками із подрібнених концентрованих, зелених, соковитих та грубих кормів. Повнораціонні мішанки згодовують два рази на добу (60 % суміші вранці і 40 % ввечері).

Статевікова структура стада залежить від прийнятої системи розведення і розміру ферм. На даний час поголів'я нутрій даного господарств становить 500 голів і поки це той максимум, який можуть вмістити наявні приміщення. Із них 16 % – (80 гол.) самки, 4 % і з розрахунку один плідник на 2–3 самки і молодняк (400 голів).

При розведенні нутрій вданому господарстві краще застосовувати сезонну систему розмноження, яка передбачає одержання щенят у певний сезон року. На рік господар отримує два приплоди. Так як вагітність самок триває близько 130 днів, щенят першого основного щеніння отримують у березні місяці і вирощують влітку на дешевих зелених кормах, а забивають на хутро у листопаді-грудні, коли в 7–8 місячному віці у звірів закінчується його формування. Молодняк другого щеніння вирощують у осінньо-зимовий період і реалізують у березні – червні наступного року.

Також ми пропонуємо господарю найпростіший і найпоширеніший спосіб парування нутрій – родинний. Родину формують з 7–10 самок (можна сестер) й одного неспорідненого самця. Нова родини формується з старшої самки, її перших дочок, щоб досягли 6–7 місячного віку, і малят другого щеніння. Групу створюють на базі однієї самки, поступово збільшують розмір родини.

Метод племінного розведення залежить не тільки від колірною типу нутрій, але і від цілей їх розведення. При чистопородному розведенні нутрій чистопорідну самку спаровують з чистопородним самцем. При цьому методі племінного розведення стандартних і гомозиготних кольорових нутрій весь приплід за основним забарвленням буде схожим на батьків.

На даний час в господарстві розводить нутрій різних кольорів: біла італійська та азербайджанська нутрія, перламутрова, срібляста, золотиста, чорна та сіра. Для отримання сріблястих нутрій слід схрещувати стандартних самок з бежевими, перламутровими або білими італійськими самцями. При використанні сріблястих помісних самок для отримання кольорових нутрій спостерігається підвищена відтворна здатність.

Не рекомендується парувати білих і перламутрових нутрій, так як в результаті

спарювання з'являється потомства з небажаним «брудним забарвленням». Тому перераховані, а також всі інші типи нутрій, що несуть гени білої азербайджанської і золотистого забарвлення, рекомендується розводити методом промислового і відтворного схрещування.

Таким чином, проведений технологічний моніторинг у господарстві з розведення нутрій свідчить про достатній рівень годівлі усіх статевих і вікових груп, проте годівля повнораціонними напіввологими мішанками здорожує собівартість шкурки. При розведенні кольорових нутрій доведена можливість в короткий термін значно підвищити прибутковість нутріівництва шляхом заміни звірів стандартного забарвлення більш цінними кольоровими типами.

Список використаних джерел

1. Бала В. І., Донченко Т. А., Безпалый І. Ф., Карченков А. А. Технологія виробництва продукції кролівництва і звірівництва. Вінниця : Нова Книга, 2009. 272 с.
2. Єременко, М. Комбікорм для нутрії. *Земля моя годувальниця*. 2014. № 37. С. 9.
3. Кузьменко О. А. Аналіз годівлі нутрій у сучасних сільськогосподарських підприємствах України. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер. : Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва*. 2015. Вип. 205. С. 302–307.
4. Павленко О. С. Обґрунтування створення інтеграційного формування суб'єктів галузі нутріівництва. *АгроСвіт*. 2015. № 3–4. С. 75–79.
5. Семенюк Л. Особливості розведення нутрій. *World Meat Technologies*. 2011. № 5–6. С. 42–44.

